

ע"פ 7703/19 - פלוני, פלוני, פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים
ע"פ 7703/19
ע"פ 8020/19

לפני:
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערערים:
1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני

נגד

המשיבה:
מדינת ישראל

ערעורים על גזר דינו של בית המשפט המחוזי חיפה
בת"פ 2058-09-17 שניתן ביום 6.10.2020 על ידי
כבוד השופט י' ליפשיץ

תאריך הישיבה:
ט"ז באב התש"ף (06.08.2020)

בשם המערער 1:
בשם המערערים 2-3:
בשם המשיבה:
עו"ד עאדל בוראת
עו"ד באסל פלאח
עו"ד יוסף קנפו

פסק-דין
**

השופט י' עמית:

1. שני הערעורים שלפנינו הוגשו על ידי שלושה בני משפחה אחת בגין חומרת העונש שנגזר עליהם, בעקבות הרשעתם בהסדר טיעון.

עמוד 1

נציג בתמצית שבתמצית את סיפור המעשה על פי כתב האישום בו הורשעו השלושה.

אנשים מהחמולה היריבה חסמו את דרכו של בן משפחתם של המערערים, ועל אף היותו נכה המתנייד בכסא גלגלים, ירו בו בשתי רגליו. תגובתם של המערערים והנאשמים הנוספים בכתב האישום לא אחרה לבוא. לא חלפו כשש שעות מהתקרית, ושישה אנשים, וביניהם המערערים, התייצבו ליד המתחם של החמולה היריבה ופתחו באש משישה כלי נשק לכל הפחות, בהם ארבעה אקדחים ושני תתי-מקלע מאולתרים. כמעט מאה קליעים חוררו וניקבו את קירות הבית במתחם, ובמהלך הירי נהרגה אשה בת 70 (להלן: המנוחה) ובנה נפצע.

בית משפט קמא החל בשמיעת הראיות, ובשלב מסוים הגיעו הצדדים להסדר טיעון, שבמסגרתו שונו חלק מהעבירות שיוחסו למערערים, והצדדים טענו באופן חופשי לעניין העונש.

2. המערער בע"פ 7703/19 (להלן: ממדוח), והמערער מספר 2 בע"פ 8020/19 (להלן: סאא'ד), הורשעו בעבירות בנשק (החזקה ונשיאה) לפי סעיפים 144(א) ו-144(ב) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ובעבירה של ניסיון לפציעה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 334 בצירוף סעיפים 25 ו-29 לחוק העונשין.

על ממדוח הושת, בין היתר, מאסר בפועל של 4.5 שנים; על סאא'ד הושת, בין היתר, מאסר בפועל של 5 שנים, וכן הפעלה במצטבר של 7 חודשים מתוך מאסר על תנאי של שנה, שהיה תלוי ועומד כנגדו.

המערער מספר 1 בע"פ 8020/19 (תמים) הורשע בעבירה של הריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין; חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיפים 329(א) ו-1(2) לחוק העונשין; ועבירות בנשק לפי סעיפים 144(א) ו-144(ב) רישא וסיפא, בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין. על תמים הושת, בין היתר, 14.5 שנות מאסר בפועל.

3. הערעורים שלפנינו נסובים על חומרת עונש המאסר בפועל.

ממדוח וסאא'ד התמקדו בערעורם בטענה לפיה העונש שהושת עליהם אינו מתיישב עם העבירות הקלות, יחסית, בהן הורשעו. לטענתם, העבירה של ניסיון לפציעה בנסיבות מחמירות נדונה ברגיל בבית משפט שלום, כך שהעונש שהושת עליהם, של ארבע שנים וחצי וחמש שנות מאסר, הוא חסר תקדים. זאת, במיוחד בהשוואה לעונש של חמש שנות מאסר שהושת על איש החמולה היריבה (נאשם 12 בכתב האישום) - שירה בבן משפחתם ובכך התחיל את רצף האירועים - ואשר הורשע בהחזקת ונשיאת נשק ובחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א) ו-1(1) לחוק העונשין.

תמים טען כי בהינתן גילו הצעיר, ובהתחשב ברפורמה בעבירות ההמתה, יש להפחית מעונשו. נטען כי אמנם בעניינו אין מדובר בעבירת המתה ביסוד נפשי של קלות דעת, אלא ביסוד נפשי של אדישות, אך יש להעמיד עונשו ברף הנמוך של העבירה, בהתחשב בכך שלא התכוון להרוג את המנוחה ולפגוע בבנה, ובכך שהוא מצר על התוצאה.

4. דין הערעורים להידחות.

לכאורה יש ממש בטענת ממדוח וסאא'ד, לפיה העבירה של ניסיון לפציעה בנסיבות מחמירות אינה מהעבירות החמורות. עם זאת, לא ניתן להתעלם מהנסיבות החמורות של העבירה ומהעובדה שהשניים הורשעו גם בעבירות נשק (וראו לאחרונה, ע"פ 1509/20 מדינת ישראל נ' נבארי (2.7.2020), שם הוחמר עונשו של המשיב ל-36 חודשי מאסר בעקבות ירי באוויר בנשק אוטומטי באזור מגורים). קשה להעלות על הדעת נסיבות כה חמורות, כך שלא ייפלא שבית משפט קמא העמיד את העונש קרוב לעונש המכסימלי של שש שנים, שניתן להשית בעבירה של ניסיון לפציעה בנסיבות מחמירות.

לא נעלם מעיני כי העונש שהושת על השניים כמעט זהה לעונשו של נאשם 12, שהעונש שהושת עליו נחזה כמקל עמו יתר על המידה. אולם כפי שנאמר אך לאחרונה:

"אין בידינו לתקן את המעוות, אך אין זו דרכנו להוסיף קלקול על קלקול. הקלה בעונש שניתנת ללא הצדקה לנאשם פלוני אינה מהווה סיבה למתן הקלה בעונשו של נאשם אחר, אשר ביצע את אותו מעשה עבירה. העיקרון של אחדות הענישה דורש השוואה בין עונשים ראויים, ואין לראות בו פלטפורמה להנצחת טעויות ולשכפול העיוותים" (ע"פ 1392/20 גאבר נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 (24.6.2020) (ההדגשה במקור - י"ע)).

5. העונש שהושת על תמים אף הוא אינו קל, אך הוא מתיישב עם הנסיבות החמורות של העבירה, ויפים לענייננו הדברים הבאים:

"מדובר במקרה אשר נסיבותיו חמורות, שכן מדובר בפעולת נקם מתוכננת היטב, אשר בסופה נקטלו חיי אדם, ועל כן חומרתה גבוהה ביותר. בכך אנו מסכימים עמו; ריסוס של למעלה ממאה יריות אינו יכול שלא להכיל את צפיית האפשרות של פגיעה בחיי אדם, והוא מעמיד את מבחני עבירת ההריגה ברף גבוה. איננו רואים - בכל הכבוד - עין בעין עם בית המשפט הנכבד קמא בסברה, כי אין לגזור גזירה שוה בין מקרים בהם כוון נשק לעבר גופו של אדם מטווח קצר לבין מקרים כגון ענייננו. גם אם אין אפשרות לקבוע שהמשיב כיוון את הירי לעבר המנוח או שהבחין בו, עצם הירי המסיבי טומן בחובו את הנורה האדומה והפעמון המצלצל הזועקים כי חיי אדם מועמדים בסכנה [...] הפרשה הנוכחית יסודה בגדרי סכסוך מתמשך ונקמות, וכאלה זקוקים גם להרתעת הרבים" (ע"פ 7744/14 מדינת ישראל נ' הייב, בפסקה יח (10.12.2015) (ההדגשה הוספה - י"ע)).

6. גם במקרה דנן, ריסוס הנאשמים את הבית של בני החמולה היריבה בכמאה קליעים. נקל לשער את רגעי האימה שעברו על תושבי הבית ואת הטראומה שחוו. הדברים באים לידי ביטוי בתסקיר נפגע העבירה שהונח בפנינו, ומפאת צנעת הפרט לא נרחיב בעניין זה.

7. סיפור המעשה כמתואר בכתב האישום, ממחיש את הקלות הבלתי נסבלת של שימוש בנשק במסגרת סכסוכי משפחות, במעין מעגל דמים בלתי נפסק של אלימות ואלימות שכנגד.

החזקת נשק ושימוש בנשק הם בגדר "מכת מדינה", ועל בית המשפט לתרום את חלקו בביעור התופעה על ידי החמרת הענישה, כמסר של הרתעה. לא למותר לציין כי אף אחד מששת כלי הנשק שהשתתפו ב"חגיגת" הירי על הבית לא נתפס ולא הוסגר.

בנסיבות החמורות של המקרה דנן, איננו רואים אפוא מקום להתערב בגזר דינו של בית המשפט.

8. אשר על כן, הערעורים נדחים.

ניתן היום, ט"ז באב התש"ף (6.8.2020).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
